

**KULE
KİTAP**

DENİZ FENERİ

Virginia Woolf

Kule Kitap©

www.kulekitap.com

kitap@matbumedya.com

0850 304 22 03

Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik

İşletme Koordinatörü: Muhammed Yurt

Yayın Yönetmeni: Murat Şerefoglu

Çeviren: Ercan Durgaç

Editör: Sümer Özvatan

Mizanpaj Tasarım: Emir Tali

Kapak Tasarım: Efe Bozkurt

1. Basım, İstanbul, Mart 2025

ISBN: 978-625-6086-33-3

Matbu Ajans / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

"Kule Kitap Yayınevi tarafından baskıya hazırlanan eserlerin hukuki sorumluluğu tamamen yazara aittir."

DENİZ FENERİ

Çeviren
Ercan DURGAÇ

Virginia Woolf

KULE KİTAP YAYINEVİNİN YAYIN ESASLARI

Kule Kitap:

Sağlam yapıları ve uzun ömürleriyle bilinen kuleler gibi üzerinde yükseldiği entelektüel ve sanatsal değerlerle zamanın yıpratıcılığına direnen, geçmiş ile gelecek arasında kurduğu bağla yarınları zengin bir miras bırakmayı hedefleyen bir yayınevidir.

Klasikten moderne uzanan kültür vadisinde, okuyucularına zihinsel olarak daha yüksek bir bakış açısı ve estetik beğeni kazandıracak fikir ve sanat eserlerini yayımlamayı amaçlar.

İlkeli yayıncılık anlayışıyla, Anayasa'da belirtilen Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerine ve toplumun değerlerine bağlı kalacak, hiçbir ideolojinin veya politik düşüncenin hizmetinde olmayacaktır.

Bünyesine katacağı eserleri seçerken bunların kendinden sonrakilere kılavuzluk edebilecek, ilham verebilecek, içerikleriyle özgün, dil ve anlatımıyla yüksek kalitede olmasına dikkat edecektir.

Ticari kaygılardan ziyade edebî, sanatsal veya bilimsel değere göre toplumun genel yararına uygun, eğitici, bilgilendirici ve estetik değer taşıyan eserlerin seçilmesine özen gösterecektir.

Farklı bakış açılarına, kültürlere ve dillere yer verecek zengin bir yayın portföyüyle eser çeşitliliğini artırırken bu eserleri ait oldukları kültürde de nitelikleriyle öne çıkmış seçkin eserler arasından seçecektir.

Yayımlayacağı eserlerin her safhasını akademik bir titizlikle takip edecek; dil bilgisi, yazım kuralları, tutarlılık ve anlam bütünlüğü gibi

konularda sıkı bir editoryal süreçten geçmesini sağlarken Türk Dil Kurumunun Yazım Kılavuzu'nda belirtilen esaslar çerçevesinde hareket edecektir. (Tarih konulu eserlerde, özellikle Arap harfli kaynaklarla yapılacak çalışmalarla uyumlu olması açısından, özel isimlerin yazımında ait olduğu dildeki yazılışı esas alınacaktır.)

Yazarlardan intihal ve etik ihlali yapmadıklarına dair yazılı beyan alacak, fikri mülkiyet hakları konusunda hassasiyet gösterecektir.

Her kitabı bir miras olarak yarınlara emanet ederken sıradan kitaplardan ziyade derinlik ve anlam arayan okurlarını entelektüel bir zirve yolculuğuna davet ediyor.

Faydalı olmak dileğiyle...

ÖN SÖZ

Virginia Woolf'un *Deniz Feneri*, edebiyatın en derin ve en zarif örneklerinden biri olarak insan deneyimlerinin karmaşık doğasını ustalıklı yansıtır. İlk olarak 1927'de yayımlanan bu roman, Woolf'un yenilikçi anlatım tarzının ve içsel monolog tekniğinin en güzel örneklerinden birini sunuyor. Roman, bir grup karakterin bir yaz tatilinde yaşadıkları olaylar etrafında dönerken; zamanın, mekânın ve insanların birbirleri üzerindeki etkisini derinlemesine işler.

Deniz Feneri, Woolf'un karakterlerine ruhsal derinlik kazandıran, onların içsel çatışmalarını ve arayışlarını titizlikle ele alır. Romanın sembolik unsurları, özellikle deniz feneri, umudu, hayal kırıklığını ve vedaları temsil ederken, yaşamın geçici doğasına dair bir vefa göstermektedir. Woolf'un akıcı ve şiirsel dili, okuyucuyu karakterlerin psikolojik yolculuklarına çekerken, zamanın aktarımı sayesinde geçmiş ve şimdi arasında ince bir bağ kurar.

Woolf'un bu eseri; kadınlık, kimlik ve sanatın anlamı üzerine düşündürürken, okura insan ilişkilerinin karmaşasını ve bireyin içsel dünyasını keşfetme fırsatı sunar. *Deniz Feneri*, sadece bir roman değil; aynı zamanda yaşamın ve varoluşun derinliklerine dair bir meditasyon niteliği taşır. Woolf'un eşsiz bakış açısıyla kaleme alınan bu eser, edebiyatseverler için vazgeçilmez bir klasik olarak günümüzde de tazelikliğini korumaktadır.

Eserin basımını gerçekleştiren Kule Kitap Yayınevinin yönetici ve çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Ercan Durgaç
Ümraniye, 13.02.2025

I. BÖLÜM PENCERE

1

“Tabii ki, ama yarın hava iyi olursa,” dedi Bayan Ramsay, “Fakat sabahleyin erkenden kalkmalısın,” diye de ekledi.

Bu sözler oğlu James’de büyük bir sevinç uyandırdı. Sanki gezintiye kesinlikle gidilecekmiş, yıllar kadar uzun süredir beklediği mucize gerçekleşecekmiş gibi sonsuz bir sevinç duydu. James yere oturmuş, Ordu Pazarları kataloğundan kesip astığı buzdolabı resmini, annesinin konuşmalarından sonra, cennetten gelme bir şeymiş gibi görmeye başladı. Altı yaşındayken bile duygularını birbirinden ayıramazdı; gelecek günlere yönelik beklentilerin gölgesini, sevinçleri ve hüznleriyle, yaşadığı zamana yansıtan çoğunluklandı. Daha küçük bir çocukken bile, herhangi bir heyecan duyduğu ânı; ister verdiği ferahlık, ister sıkıntısı ile, öteki anlardan ayırıp tek başına vurgulayacak yeteneğe sahip olan insanlardandı. Resim âdeta bir sevinçle çerçevelemişti. El arabası, çim biçme makinesi, kavakların çıkardığı uğultu, yağmurdan önce beyazlaşan yapraklar, konuşan kargalar, oraya buraya çarpan süpürgeler, elbiselerin hışırtısı, bu seslerin hepsi çocuğun zihninde öyle renkli, öyle birbirinden ayrı şekiller almıştı ki, daha şimdiden kendine özgü, kimsenin bilmediği bir dil edinmişti. Yine de geniş alını, tertemiz bakan, sadece insanoğlunun zayıflığını görünce biraz hırçınlaşan masmavi gözleri ile sertliğin, uzlaşmazlığın ta kendisi gibi görünüyor; ciddiyetinden hiçbir şey kaybetmeden makasını buzdolabı resminin çevresinde dikkatle dolaştırırken annesine; cübbesini giyip de koltu-

ğuna yerleşmiş bir yargıç ya da devlet işleriyle ilgili zorlu bir dönemde, etkisi büyük olacaktı gibi görünen önemli bir girişimin başına geçmişti büyük bir adam gibi geliyordu.

Babası oturma odasının penceresinden bakarken, “Fakat hava iyi olmayacak,” dedi.

Eğer orada bir balta, ocak demiri veya babasının göğsüne saplayarak onu öldürebileceği bir silah olsaydı, James hemen kavrayacaktı. Bay Ramsay bir şey söylemese bile, sadece yanlarına gelmekle dahi, çocuklarının yüreklerinde aşırı duygular uyandırırdu. Şimdi de bıçak gibi ince bedeniyle orada durarak, sadece oğlunu umutsuzluğa sürüklemek, kendisinden her yönden on bin kat daha iyi olan karısını (James böyle düşündü) gülünç duruma düşürmek zevkiyle ve aynı zamanda kendi düşüncesinin doğruluğuna inanan gizli bir burnu büyüklükle, alaylı alaylı sırtıyordu. Onun dedikleri doğrudu, her zaman doğrudu. O yalan söylemezdi, gerçeği asla çarpıtmazdı; yanlışlığı doğru söylediği hiç olmamıştı, söyleyeceği söz üzücü olsa dahi birilerinin hoşuna gitmez ya da işine gelmez diye bir kelimesini bile değiştirmezdi. Hele kendi çocukları için bunu asla yapmazdı. Madem onun çocuklarıydılar, daha küçük yaştan itibaren yaşamın zor ve doğruların değiştirilemez olduğunu öğrenmeliydiler. En parlak umutlarımızın söndüğü ve çürük tekneimizin yok olduğu o efsanevi topraklara geçiş (bunları söylediği sırada Bay Ramsay dimdik duruyor, küçük mavi gözlerini kırsarak uzaklara, anılara daldığı) her şeyden önce cesaret, doğruluk ve dayanıklılık gerektirmektedir.

Bayan Ramsay örmekte olduğu kızıl kahverengi çorabı elinden bırakarak sabırsızlıkla, “Ama hava belki de açar, bana kalırsa açacak,” dedi. Eğer çorabı bu gece örmeyi bitirirse ve sonunda Fener’e gidilebilirse, kalçasında verem olan küçük oğlu için Fener bekçisine verecekti. Çorapla birlikte, bir yığın eski dergi, bir parça tütün, yani ortalıkta bulunduğu gereksiz, kalabalık yapan ne varsa o fakirlere verecekti. Kim

bilir canları, tüm gün Fener'i temizleyip, fitili kesmek ve biraz oylanmak için de küçük bahçeleriyle uğraştıktan sonra yapacak başka bir şey bulamayınca nasıl sıkılıyordu. Tenis kortu büyüklüğündeki bir kayanın üstünde, her seferinde tam bir ay süresince, eğer hava fırtınalı olursa belki de daha uzun süre, esir kalmak sizin hoşunuza gider mi, diye sorardı; ne bir mektup, ne bir gazete okumak, ne de bir insanın yüzünü görmek. Evliyseniz karınızdan uzak kalmak, çocuklarınızın nasıl olduklarını -hasta oldular mı, bir yerden düşüp kollarını ya da bacaklarını mı kırdılar- bilememek; haftalar boyunca aynı kederli dalgaların kıyıya vuruşunu, ardından korkunç bir fırtınanın gelişini, pencerelerin dalga serpintileriyle ıslanışını, kuşların Fener'e çarpışını, her yanın sarsıldığını görmek ve denize düşme korkusuyla dışarı burnunun ucunu bile çıkaramamak. Bundan hoşlanır mıydınız, diye özellikle kızlarına hitap ederek sordu. Sonra sesini değiştirerek, bu nedenle insan onlara ne götürebiliyorsa götürmeli, diye ilave etti.

Bay Ramsay'ın akşam yürüyüşüne eşlik eden tanrıtanımaz Tansley, terasta aşağı yukarı gidip gelirken, kemikli parmaklarını rüzgâra doğru uzatarak, "Batıdan esiyor," dedi. Bayan Ramsay itiraf etti; evet bu adam gerçekten de insanı rahatsız edecek şeyler söylüyordu. Tansley, bu konu üzerinde sürekli konuşup James'in umudunu tamamen kırarak münasebetsizlik etmişti, fakat yine de ona gülmelerine izin veremezdi. Onlar Tansley için "Tanrıtanımaz," diyordu, "küçük tanrıtanımaz." Rose onunla alay etti; Prue onunla alay etti; Andrew, Jasper ve Roger onunla alay ettiler; hatta ağzında tek bir dişi kalmamış olan yaşlı Badger bile, yalnız olmak her zamankinden daha güzelken, Hebrides Adaları'na kadar peşlerinden gelen (Nancy'nin deyimiyle) yüz onuncu genç olduğu için onu ısırmıştı.

Bayan Ramsay, "Saçma!" dedi. Her şeyi abartma konusunda kendisine benziyorlardı. Gece yatıya o kadar çok misafir çağırıyor ki, konukların bazıları dışarıda, kasabada kalmak zorunda kalıyor demeleri

gerçekti ama yine de onlara karşı saygısızlık yapılmasına razı olamazdı doğrusu. Hele genç misafirlere; tatillerini geçirmek için gelen ve kocasının, kendisine hayran oldukları için “son derece yetenekli” bulduğu o beş parasız gençlere. Gerçekten de karşı cinsin tamamı, açıklayamadığı nedenlerden dolayı Bayan Ramsay’in koruması altındaydı. Kimini cesur ve yiğit oldukları için, kimini anlaşmaları müzakere ettikleri için, kimini maliye işlerini idare eden kişi diye, kimini de Hindistan’da yöneticilik yapmış diye; son olarak da kendisine karşı sergiledikleri tavırdan dolayı (bu öyle bir tavırdı ki hangi kadın olsa beğenirdi; karşısındakine güvenerek, ana belleyerek ve saygı duyarak bakmak); bunlar yaşlı bir kadının gururundan bir şey kaybetmeden genç bir erkekten kabul edebileceği şeylerdi. Bunun anlamını ve ne demek olduğunu, iliklerine kadar hissedemeyen, anlayamayan bir kıza yazıklar olsun. Tanrıya çok şükür ki onun kızları o tür insanlardan değildi.

Öfkeyle Nancy’ye döndü. Tansley’in peşlerine takılmadığını, davet edildiğini söyledi.

Bir çözüm yolu bulmak gerekiyordu. Zor olmayan, daha az zahmetli bir yol vardır belki, diye iç geçirdi. Aynaya bakıp daha ellisinde olmasına rağmen saçlarını kırlaşmış, yanaklarını çökük gördüğü zaman, işleri -kocasını, parayı ve kocasının kitaplarını- daha iyi bir şekilde çekip çevirebilirdim belki, diye düşündü. Fakat öyle olmuş olsa da kendisi, bir an bile aldığı karardan pişmanlık duymayacak, zorluklardan kaçmayacak, görevlerinden kurtulmaya çalışmayacaktı. Şu andaki durumu, insana korku veriyordu. Charles Tansley yüzünden öyle ciddi bir şekilde konuşmuştu ki, kızları -Prue, Nancy ve Rose- çıt çıkaramadılar fakat, başlarını tabaklarından kaldırıp kendilerine annelerinininkinden farklı bir yaşam kurmak üzerine acımasızca düşlere daldılar. Belki de hayal ettikleri yer Paris’ti; daha çılğın bir yaşamdı; şu erkeğe, bu erkeğe bakmaktan uzakta bir yaşam. Açık açık söylemeseler de hepsi, yapmacık saygı ve nezaket, İngiltere Bankası, Hindistan

İmparatorluğu, yüzüklü parmaklar ve dantelli elbiseler konuları hakkında şüpheliydiler, fakat yine de bu şeylerde güzelliğin özünden bir parça bulunduğunu hissediyorlardı. Bu da onların, genç kızların kalplerine özgü mertliğini uyandırıyor, o sefil ve peşlerini bırakmayıp -ya da daha doğrusu, onlarla birlikte kalmaya davet edilip- Skye Adası'na gelen tanrıtanımaz yüzünden kızlarını şiddetle azarlayan annelerinin bakışları altında masada otururlarken, çamurdan yükselip, bir dilencinin kirli ayaklarını yıkayan bir kraliçenininkine benzeyen aşırı nezaketine saygı duymalarına neden olan güzelliğinin özünde bir şeyler vardı.

Charles Tansley, Bay Ramsay ile pencerenin önünde dururken ellerini birbirine vurarak, "Yarın Fener'e çıkmak mümkün olmayacak," dedi. Kesinlikle yeterince konuşmuştu. Keşke onu James ile başbaşa bırakıp konuşmalarına öyle devam etselerdi. Tansley'e baktı. Çocuklar onun için yamru yumru bir şekilsizlik örneği diyorlardı. Kriket oynamaz, yürürken her yere çarpar, ayaklarını sürüyerek yürürdü. Andrew, herkesle dalga geçen kaba adamın biri, diyordu. Onun neyi en çok sevdiğini hepsi bilirdi; Bay Ramsay ile durmaksızın bir aşağı bir yukarı yürümek ve konuşmak. Bunu kim kazanmış, şunu kim yapmış; kim "Latince şiir ustasıymış", kim "zeki ama bana kalırsa içi boşmuş", Balliol'da "en becerikli adam" kimmiş; kim şimdilik Bristol ya da Bedford'ta inzivaya çekilmiş, kıymetini belli etmiyormuş fakat matematik ya da felsefe konusu üstüne yazdığı Prolegomena -ki Bay Ramsay görmek isterse taslağın ilk sayfaları Bay Tansley'de vardı- ortaya çıktığı gün kesinlikle adını duyuracaktı. İşte konuştukları şeyler bunlardı.

Bayan Ramsay bile bazen kendi kendine gülmeden edemiyordu. Bir başka gün Bayan Ramsay bir şey hakkında, "Dalgalar göklere yükseliyor," gibi bir şey mırıldanmıştı. Charles Tansley, "Evet, biraz dalgalıydı," deyince Bayan Ramsay, "İliklerinize kadar ıslanmış olmalısınız," dedi. Bay Tansley kolunu tutup, çoraplarına bakarak, "Nemli, fakat tamamen ıslak değil," demişti.

Fakat çocuklar, kızdığımız bu değil, diyorlardı. Yüzüne de dikat etmiyorlardı; tavırlarına da aldırıyorlardı. Kızdıkları Tansley'in kendisiydi, düşünce şekliydi. Ne zaman ilginç bir şeyden, insanlardan, müzikten, tarihten ya da herhangi bir konudan konuşsalar; ne güzel gece, dışarıda oturalım bile deseler, işte o zaman Charles Tansley tüm konuyu evirir çevirir, bir yolunu bulup kendi düşüncesini söyler, onları küçük düşürür, ne yapar eder çevresindeki her şeyi zehirleyen o acı konuşma şekliyle hepsinin keyfini kaçırmadan rahat edemezdi. Resim galerilerine gittiğinde bile kesinlikle insanlara “Kravatım nasıl?” diye sorar diyorlardı. Rose’a kalırsa, Tanrı bilir ya, o kravat hiç de beğenilecek gibi değildi!

Bay ve Bayan Ramsay'in sekiz çocuğu, yemek biter bitmez geyikler gibi sessizce masadan kalkarak yatak odalarına çekildiler. Gözden uzak bir köşesi olmayan evde yatak odaları onların sığındığı tek yerdi; orada ne de olsa, Tansley'in kravatı; bir yasanın kabulü; kuşlar ve kelebekler; insanlar; kısaca akla gelen her şeyden konuşulabilirdi. Sadece bir tahta bölme ile birbirinden ayrılan, her ayak sesinin, Grisons'daki bir vadide kanserden can çekişen babasına ağlayan İsviçreli kızın ağlamalarının bile tamamen duyulduğu bu tavan arası odalarına dolan güneş; kriket sopalarını, yumuşak yünden yapılmış giysileri, hasır şapkalı, mürekkep şişelerini, boya kaplarını, böcekleri ve küçük kuşların kafataslarını aydınlatır; duvardan sarkan yosunun uzun saçakları ve liflerinden, deniz kıyısındaki kumlarla dolmuş havlulara da sinen, o tuz ve çimen kokusunu çevreye yayardı.

Mücadele, bölünmeler, düşünce ayrılıkları, içimize kadar işleyen ön yargılar; tüm bunlar sanki neden bu genç yaşta başlıyor, diye düşündükçe Bayan Ramsay hüüzlenirdi. Çocuklarının her şeyi çok eleştiriyorlardı. Öyle saçma sapan konuşuyorlardı ki! Bayan Ramsay, ötekilerle birlikte gitmek istemeyen James'in elinden tutarak yemek odasından çıktı. İnsanlar birbirlerinden bu kadar farklıyken, yeni yeni

ayrılıklar çıkarmak ne kadar saçmaydı. Salonun penceresi önünde durup, mevcut olan farklılıklar yeter de artar bile, diye düşündü. O anda kafasından geçirdiği şeyler; varlıklılar ve yoksullar ile üst ve alt sınıftaki insanlardı. Doğuştan gelen soylu insanlara istemeyerek de olsa bir saygı duyardı. Çünkü ne de olsa kendi damarlarında da, efsanevi bir yanı olmakla birlikte, kızları on dokuzuncu yüzyılda İngiliz kabul salonlarında, telaffuz hatalarına rağmen kulağa hoş gelecek şekilde konuşan, bir o kadar çabuk alevlenen, o soylu İtalyan hanedanının kanı dolaşıyordu. Tüm zekâsı, gösterişi, canlılığı ağırkanlı İngilizlerden veya soğuk İskoçlardan değil, sahip olduğu bu kandan geliyordu. Fakat onu asıl derinden derine düşündüren öteki sorun, zenginlik ve fakirlik sorunuuydu. Kolunda bir çanta, elinde ücretleri ve harcamaları, iş ve işsizlik durumlarını yazacağı bir defter ve kalemlerle, dul bir kadını ya da bir adamın yaşam mücadelesi veren karısını ziyarete gittiğinde (O yörede olsun, Londra'da olsun, her hafta, her gün.) kendi gözleriyle gördüğü şeyleri düşündü. Bu yaptığıyla, bir parça da olsa haksızlıklara karşı duyduğu öfkeyi dindirmeyi, biraz da merakını gidermek isteyen ayrıcalıklı bir kadınımış gibi görünmekten kurtulmayı ve eğitimsiz akılla toplumsal problemlerin aydınlatılmasını sağlayan bir araştırmacıya dönüşmeyi umut ediyordu.

James'in elinden tutmuş orada dururken tüm bunlar ona, çözümü olmayan sorunlar gibi göründü. Çocukların dalga geçip güldükleri genç de onların ardından oturma odasına gelmişti; masanın yanı başında durmuş, çevresindekilere yabancı halde ve sıkıntılı bir şekilde, bir şeyle oyalanıyordu. Bu sırada hepsi gitmişti; çocuklar (Minta Doyle ve Paul Rayley); Augustus Carmichael ve Bay Ramsay; hepsi gitmişlerdi. İçini çekerek ona doğru döndü ve "Acaba benimle birlikte gelmekten sıkılır mısınız Bay Tansley?" dedi.

Kasabada yapılacak sıkıcı bir işi vardı; fakat daha önce bir iki mektup yazacaktı; on dakikada hazır olurdu; şapkasını giyecekti, işi o

kadardı. Gerçekten de on dakika sonra, kolunda sepeti ve elinde güneş şemsiyesi ile yola çıkmaya hazır şekilde Bay Tansley'in yanında yerini almıştı. Tenis kortundan geçerlerken, sarı renkli kedi gözlerini yarı açmış olarak güneşlenen Bay Carmichael'a bir şey isteyip istemediğini sormak için bir an duraksadı. Carmichael'ın gözleri tıpkı bir kedininki gibi, sallanan dalları ve gökyüzünden geçen bulutları yansıtırdı ama içindeki düşünce ve heyecanları hiç belli etmezdi.

Yanında durup gülümseyerek, o zorlu yolculuğu göze alıyoruz ve kasabaya gidiyoruz, dedi. "Pul, kâğıt, tütün herhangi bir şey arzu eder misiniz?" Hayır, hiçbir şey istemiyordu. Ellerini kocaman karnı üzerinde kavuşturdu, gözleri ışıldadı, sanki bu tatlı sözlere (Bayan Ramsay baştan çıkarıcı ama biraz gergin görünüyordu) kibarlıkla karşılık vermek istiyordu ama, sözcüklere gerek kalmadan, tüm evi, tüm dünyayı, tüm insanları, her şeyi geniş bir dostluk havasıyla kuşatıp içine alan yeşil bir uyusukluğa gömülüp kaldığından, bir türlü ağzını açmıyordu. Bunun nedeni yemekte bardağına, kimseye fark ettirmeden birkaç damla bir şey damlatmış olmasıydı. Çocuklar, süt gibi beyaz olan bıyık ve sakalındaki o keskin kanarya sarısı parlak lekenin nedeninin bu olduğunu düşünüyorlardı. Hiçbir şey istemiyorum, diye söylendi.

Bayan Ramsay balıkçı köyüne doğru ilerlerken, Bay Carmichael büyük bir filozof olmalıydı, dedi ve "Fakat talihsiz bir evlilik yaptı," diye ekledi. Siyah güneş şemsiyesini dimdik tutmuş, sanki hemen köşede birini görecekmış gibi hazırlıklı şekilde ilerleyerek özetledi: Oxford'da bir kızla gönül ilişkisi; erken bir evlilik; yoksulluk; Hindistan'a gidiş; biraz şiir çevirisi -sanırım çok güzel çevirmiştir;- nedendir bilinmez, çocuklara Acemce ve Hintçe öğretmek istiyormuş, sonra da az önce gördükleri gibi çimenlere uzanıp yatıyormuş.

Tansley gururlandı; hep terslenmeye alışık olduğu için, Bayan Ramsay'ın kendisine tüm bunları anlatması onu sevindirmişti. Bir-